

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 5. Admiranda Regni Neapolitani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

§. 5. *Admiranda Regni Neapolitani.*SECTIO I. *Miranda Campania.*

Ex *Tilesiâ* vrbe (quæ ab Auctore tribuitur *Aprutio*) fluuiolus oritur in *Sabaturnum* fluuium cadens, qui adeo frigidus est, vt nullum piscem generare, aut pati possit. *Leander Albertus in Samnio.*

Ad oppidum *Patria* olim *Liternum* fons defluit *Acidola* dictus, cuius aqua modicè pota capitis dolores leuat, immodicè hausta inebriat vini modo. *Leander in Campania, & Scipio Mazella in Regno Neapolitano.*

Id tamen negant *Rassanus*, & *Blondus*, aiunt tamen se modicè ex eo bibisse, quod *Leander* annotat.

Tempore *Roberti Siciliae*, & *Neapolis Regis* circa *Auernum* lacum tradit auctor se vidisse maximam piscium mortuorum multitudinem, visceribus atro colore defædatis, odorisque sulphureitatem terti & grauis, vt accessum non permitterent. Eos autem putat suffocatos fuisse venæ alicuius sulphureæ recentis scaturigine, deinde eiectos fuisse vndarum impetu ad ripam lacus. *Boccatius libro de lacubus.*

Inter *Baias* & *Puteolos* fons visitur *Ciceronis* dictus, aliter *Triulius*, & *Pratensis*, multis morbis remedium afferens. Fons ille interdum semel, & item noctu cum occasu exortuque lunæ calidam, & fumantem aquam in balnei lacum emittit, quo repleto pars in mare quodam riuulo defluit, pars ad fontem reuertitur. *Boccatius libro de lacubus, & Leander in Campania.*

Ad *D. Hadriani* balneum circa *Puteolos* aqua effluit, quæ propter mirabilem virtutem medicam *Subsidium hominis* vulgò appellatur. *Leander eodem loco.*

Ibidem ad vicum *Petranum* dictum aqua est, quæ pota calculos frangit, vnde loco nomen inditum. *Idem Leander ibidem.*

Ad *Puteolos* in mari fontis scatebrâ ex fluctibus emicat, & ita prorumpit vt eminus videatur; huius causas exquirat Auctor. *Leander Albertus in sua Campania.*

Ibidem in horto *Episcopi* specus est adeò calidus, vt Austro flante aditi sine summo periculo non possit. Æstus enim vis mortales suffocare potest. *Idem Leander eodem loco.*

QQQqqq ij

Locus est prope Puteolos vnde quaque sulphureis collibus inclusus, vbi fuisse *Phlegreos campos* plerique non improbabiler suspicantur. Figura est eius campi oui formâ; terra sub ingressu incedentium crepitat. In eius medio lacus est aquæ feruentis, qui aliquando dilatatur, aliquando restringitur; in hunc quidquid immiseris statim coctum retrahitur, sed imminutum semper. Ad hunc lacum periculosum est equo incedere propter voragine sulphureas. Et narrant accolæ equitem hîc haustum fuisse cum equo derepentè, sic vt propè disparuerit, cum spreuisset monitus peritorum. *Leander in Campaniâ, Paulus Merula, & omnes Geographi.*

Anianus lacus, *Lago d' Agnano*, profunditatis est tantæ, vt nondum fundus eius potuerit explorari. In præsentia caret piscibus, & ranis tantùm scætet. A Septentrione præcelsam habet rupem rigentem saxi asperis, ex quâ primo vere tot serpentum conuoluti globi decidunt vt fidem superent, eorum tamen, quod mirabilius, nullum videtur in lacu vestigium. *Boccatus de lacubus, & Leander in suâ Campaniâ.*

Ad prædictum lacum Specus Canis dicta *Grotta del Cane* pestiferum, & mortiferum spiritum exhalat. Huc si proiiciantur animalia, statim exanimantur, sed si mox proiiciantur in vicinam aquam, reuiuiscunt. Quod probatur quotidie in canibus, vnde antro nomen; Carolus VIII. Francorum Rex Neapolitanorum dominator, in Asino miraculum vidit. Homines tamen diutiùs hîc vivere possunt, quàm reliquæ animantes, vt probatum est in Turcis remigibus eò immisissis. *Leander in suâ Campaniâ, Philippus Clauerius lib. 4. Antiq. Italie cap. 2. & quotquot eam regionem adierunt.*

Neapoli seruat corpus S. Ianuarij, de quo id præclarum; quod eius sanguis qui in ampullâ vitreâ concretus asseruatur, cum in conspectu capitis eiusdem S. Martyris ponitur, admirandum in modum colliquefieri, & ebullire perinde, atque recens effusus ad hæc vsque tempora cernitur. *Neapolitani omnes, & Aduene quotquot pene Neapolim accesserunt.*

SECTIO 2. Admiranda Aprutij.

IN Aprutio Fucinus lacus, *Lago di Celano*, sic aliquando exundat, vt superet iuga quibus circumuallatur, aliàs ita subsidet vt in eo aretur. Videlicet meatus habet aliquot quibus effluit, qui

aliquando oblimantur, aliquando laxantur. In eodem pisces nascuntur cum 8. pinnis, cum alibi tantum quatuor habeant, quarum meminit Plinius, & eas auctor confirmat *Leander Albertus in Latio*.

Fluuius malè à quibusdam Iouencus vocatus, olim Phitornius, per medium Fucinum ita decurrit, vt eius aquæ non misceantur stagno, quod olim Plinius, & Vibius Sequester obseruarunt. *Leander in Latio*.

Non procul ab oppido Cantalupo scatebra laticis, quem oleum petrinum vocant; hunc indigenæ colligunt diligentissimè ob virtutem medicam. *Leander in Peligniis*.

Ad fontem Aterni fluminis *Pescara*, non procul à Monte Regali Pirus colli innata ita fastigiata, vt pluuia in hanc cadens triplici diuisione labatur in tria ingentia flumina, tres diuersas regiones petentia; sunt porrò hi fluuij Velinus, Truentus, & Aternus, *Velino, Tronto, Pescara. Leander in Vestinis*.

SECTIO 3. Admiranda Principatus.

AD Montem Virginis cœnobium est in quo omninò carnibus, atque lactariis vesci nefas est: & cum eò inferuntur illiusmodi edulia mox vermibus aiunt scatere, haud sanè præter miraculum. *Leander in Samnitibus*.

AD urbem Oliuetum riuius *Piceglia* dictus, intra anni spatium in lapidem vertit, quidquid lignorum in eum ceciderit. *Scipio Mazzella de Regno Neapolitano*.

In ventre collis cui insidet vrbs prædicta, sæpissimè audiuntur ingentia murmura, & aliquando aliquid aquæ sulphuræ erumpit. *Idem Scipio & Leander*.

Non longè à Frigento, hodie *Fricento*, visitur locus nemoribus præcinctus, vbi spiracula tam tetrum odorem efflant, vt animalia admora eneent. Locus ab indigenis etiamnum vocatur *Ampsancti*, vt vult Floridus, vt Parrhasius *Mephitis*. *Floridus 2. successuarum cap. 18. & Parrhasius, ex quibus Lacerda*.

Quæcumque folia, vel virgulta cadunt in Silarum fluuium lapidescunt, seruatâ priori formâ, & pristino colore. *Leander, & omnes reliqui Geographi*.

Amalphis ciuitas seruat ossa S. Andreæ, ex quibus perpetuus

QQQqqq iij

liquor exsudat (Manna vocant indigenæ) idque Sacerdos sacris penetralibus custos præpositus assiduè peregrinis distribuit. *Leander, & omnes Amalphitani.*

Salerni in Monasterio Patrum Dominicanorum campana pendet, quæ dum sponte sonat, mortem alicuius fratris ex hoc cœnobio certissimam præcinit. *Angelus de Rocca.*

SECTIO 4. *Admiranda Apulia.*

BARI in Apuliâ seruat corpus S. Nicolai Myrensis Episcopi, ex quo liquor mirabilis. (Manna vulgè vocant) assiduè profluit. Quod miraculum se suis oculis ait vidisse *Leander Albertus in Apuliâ Peucetiâ.*

In Monte S. Angeli, seu Gargani lucus, seu sylva, extra quam ne frutex quidem promicat, & videtur mirum tot, & tam ingentes arbores, hîc in viuum saxum radices egisse. *Leander in Apuliâ Daunîâ.*

Narrant indigenæ anno Christi 1494. vnum ex militibus Caroli VIII. Gallorum Regis, aliquam ex illis arboribus cecidisse, eumque diuinitus illato supplicio statim exanimem cecidisse. *Leander eodem loco.*

SECTIO 5. *Admiranda Calabria.*

HODIE si fila sericea Crathidis aquâ abluantur, candidiora fiunt, si autem Buxento fluuio intingantur fuscum colorem accipiunt. *Leander in Magnâ Græciâ.*

Cis fluuium Alecem etiam in præsentîâ vocaliores sunt Cicadæ, quàm trans eiusdem fluuij ripam. Cuius rei causa videtur esse, quod cis illum fluuium maiori Solis ardore torreantur Cicadæ; at id fert natura Cicadarum, vt ibi acriùs strideant, vbi vehementiùs æstuant. *Idem Leander in Magnâ Græciâ.*

SECTIO 6. *Admiranda minorum Insularum ad Regnum Neapolitanum.*

IN Insulis *di Tremiti*, volucres picarum instar dentibus armatæ, voce propè humanâ, oculis ardentibus, ventre candido, alis fer-

rugineis apparent. Earum adeps plurimùm valet contra morbos ex frigore contractos. *Scipio Mazella de Regno Neapolitano.*

In Insulâ *Ischia*, quæ terræ motibus & igneis eructationibus valdè obnoxia est, tempore Caroli II. Neapol. Regis incendium excitatum est, duòsque menses tenuit, indigenas omnes expulit, locus eius adhuc ostenditur in loco *Creмата*. *Porcacius, Scipio Mazella, &c.*

§. 6. *Admiranda Sicilia Noua.*

GIGANTVM corpora plurima effossa fuisse hîc certum est, celeberrima effossio contigit anno 1342. ad Erycem montem, quando repertum à pastoribus casam extruentibus cadauer Gigantis, cuius cranij pars anterior aliquot Sicularum doliorum capax erat, cuius & meminit *Ioannes Boccacius lib. 4. cap. 68. de Genealogiâ Deorum*, quod & Senatores Erycini confirmarunt auctori *Fazello*.

Altera effossio accidit anno 1516. in agro Mazarino, in loco *Gebilo*, vbi inuentum corpus cuius molares dentes vnciarum erant quinque.

Anno Christi 1547. repertum cadauer in agro Panormitano cubitorum ferè 18. dentes vnciarum quatuor.

Anno 1548. in agro Syracufano effossum cadauer cubitorum x x.

Anno 1550. Calatrasî aliud repertum circiter cubitorum xxii.

Denique anno 1552. inuenta pleraque sepulchra, in quibus cadauera infossa erant, octo cubitos superantia. *Thomas Fazellus Decadis 1. de rebus Siculis lib. 1. cap. 6.*

In Siciliâ fons, ad quem si quis accesserit rubro indutus vestimento, statim ad eiusdem staturæ modum in altum profiliens fontis ebullit aqua, ad alios prorsus immutata colores. Sed ad illius hominis purpurati abscessum ad solitam mensuram rediens, pristinos in canales se reformat. *Eusebius Nierembergius.*

In quibusdam Siciliae locis frumentum ita multiplicat, vt vnum granum terræ commissum centum reddat. *Porcacius de Insulis.*

In eadem Insulâ lapides nascuntur variis notati animantium figuris: hi multùm valent contra scorpionum morsus, & aliorum venenatorum. *Idem Porcacius.*

Oues quæ in Nebrode monte, vel *Mandonia* pascuntur, & dum